

Evaluarea executorialității scrisorii de garanție bancară

Assessment of the enforceability of the bank guarantee letter

Luiza Cristina Gavrilescu¹

Rezumat: În practica judiciară s-a ridicat problema determinării caracterului executoriu al scrisorii de garanție bancară. Calificarea scrisorii de garanție bancară ca fiind un instrument de creditare aparținând familiei creditului bancar prin semnătură conduce la concluzia că operațiunii de creditare prin emiterea scrisorii de garanție bancară îi este aplicabil dreptul special al contractului de credit bancar, respectiv dispozițiile legale care reglementează încheierea și efectele acestui contract, precum și consecințele nerespectării obligațiilor contractuale, inclusiv cele privind executarea silită a contractului în cazul nerambursării de către client a creditului. Principiul de bază care guvernează garanțiile bancare este separarea obligației băncii emitente a scrisorii de garanție față de contractul fundamental. Limitele autonomiei angajamentului băncii sunt instituite de lege: banca nu poate fi ținută să plătească în caz de abuz sau de fraudă vădită. Opinia pe care o formulăm în urma cercetării întreprinse este în sensul reținerii caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară.

Cuvinte-cheie: scrisoare de garanție bancară, caracter executoriu, client ordonator, rambursare credit

Abstract: The issue of determining the enforceability of the letter of bank guarantee has recently been raised in judicial practice. The classification of the bank guarantee letter as a credit instrument belonging to the family of the bank credit by signature leads to the conclusion that the credit operation by issuing the letter of bank guarantee is governed by the rules of the special law of the bank credit agreement, respectively by the legal provisions governing the conclusion and effects of this contract, as well as the consequences of non-compliance with contractual obligations, including those regarding the forced execution of the contract in case of non-repayment by the client of the loan. The basic principle governing bank guarantees is the separation of the obligation of the bank issuing the letter of guarantee from the fundamental contract. The limits of the bank's commitment autonomy are established by law: the bank cannot be held liable in case of abuse or obvious fraud. The opinion we formulate following the research undertaken is in the sense of retaining the enforceable nature of the letters of bank guarantee.

Keywords: letter of bank guarantee, enforceability, ordering client, credit repayment

¹ Lector univ. dr., Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, email: luiza.gavrilesco@uaic.ro.

Preliminarii

În practica judiciară s-a ridicat problema determinării caracterului scrisorii de garanție bancară din perspectiva reținerii sau nu a calității sale de titlu executoriu în raport de reglementările în vigoare. Mai precis, s-a solicitat clarificarea modului de interpretare a prevederilor din dreptul comun, respectiv art. 2279 și art. 2321 C. civ. prin coroborarea lor cu prevederilor legii speciale, respectiv art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006.

În acest scop a fost interpellată Î.C.C.J. pentru a clarifica această chestiune de drept². S-a invocat faptul³ că instanțele care au dezlegat pricini în această materie au pronunțat soluții diferite, reținând sau nu caracterul executoriu al scrisorii de garanție, astfel că pentru dezlegarea acestei chestiuni de drept s-a impus pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Î.C.C.J.

Situația de fapt care a generat necesitatea determinării acestei chestiuni de drept a fost aceea că o scrisoare de garanție bancară a fost emisă pentru garantarea bunei execuții a unui contract de furnizare. Ca urmare a neîndeplinirii angajamentului asumat în raportul de fond, s-a solicitat de către creditoarea beneficiară executarea scrisorii de garanție bancară. Contestația la executare formulată a avut drept argument lipsa caracterului executoriu a scrisorii de garanție bancară, sens în care s-a dispus suspendarea executării. În acest context s-au impus clarificări pentru a se pronunța instanța asupra acestei probleme esențiale pentru dezlegarea pricinii.

Din analiza interpretărilor exprimate în doctrină dar și a motivărilor care au stat la baza soluțiilor pronunțate în practica judiciară se desprind argumentele care susțin reținerea caracterului de titlu executoriu al scrisorii de garanție bancară.

1. Analiza soluției adoptate în privința executorialității contractului de credit bancar

În literatura de specialitate,⁴ s-a formulat opinia conform căreia investirea prin lege cu titlu executoriu a contractelor de credit bancar și a garanțiilor reale și personale constituite în scopul garantării creditului bancar reprezintă o „inovație mult așteptată”. În esență se evidențiază următoarele avantaje în acest sens: i) s-a redus timpul de recuperare al unui credit nerambursat sau a unei alte datorii neachitate; ii) se poate trece direct la faza de executare; iii) s-a realizat legiferarea

² A se vedea Tbn. București, sect. a V-a civilă, dosarul nr. 34108/299/2013*.

³ Î.C.C.J., H.P., dec. nr. 43/2021, [Online] disponibilă la:

<http://www.scj.ro/1539/5581/Comunicate-privind-deciziile-pronunate-de-Completurile-pentru-dezlegarea-unor-chestiuni-de-drept-in/Comunicat-privind-deciziile-pronunate-de-Completul-pentru-dezlegarea-unor-chestiuni-de-drept-in-mat>, accesat 15.06.2022

⁴ C.N. Florescu, „O propunere stringentă de completare a Legii bancare nr. 58/1998”, în *Revista de Drept comercial*, nr. 1/1999, p. 84.

unei simplificări de procedură, precum și în parte, a creanțelor indicate mai sus (rigoare, celeritate, siguranță a tranzacțiilor, eficiență și rentabilitate);

Opinia aceasta a fost consolidată prin legislația bancară adoptată. Astfel, art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006 prevede că toate contractele de credit bancar, precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar, reprezintă titluri executorii⁵.

Măsura introdusă de legislația bancară a fost criticată ulterior de o parte a doctrinei, atât în ceea ce privește contractele de credit, cât și în privința contractelor de garanții reale și personale⁶.

Pentru a combate opinia conform căreia investirea cu formulă executorie a contractelor de creditare și a celor de garantare reprezintă „un privilegiu exorbitant”, se poate susține că simplificarea procedurii de executare și evitarea proceselor reprezintă o încercare a legii de aplicare a principiului celerității în acest domeniu vital. Mai exact, legiuitorul a creat norme de executare silită specifică în vederea realizării tuturor drepturilor de creanță ce decurg din actele juridice încheiate cu respectarea cerințelor de validitate. Scopul legii a fost acela de a institui un sistem execuțional unitar⁷.

Finalitatea urmărită de bancă este aceea de a simplifica procedura de recuperare a creditului. Analiza pe care o realizează doctrina arată că acest scop nu este atins în totalitate, din următoarele motive: i) numai suma menționată în înscrisul actului constatator al contractului de credit poate fi executată silit, fără a cuprinde dobânda și penalitățile; ii) cifra reală a debitului se reflectă fidel numai în extrasul de cont, care nu este parte a contractului de credit, astfel că băncile vor cere executarea unei sume care nu este titlu executoriu.

Pe de altă parte, titularii conturilor trebuie să recurgă la proces, în cazul în care banca este insolubilă, se află în incapacitate de a restitui depozitele sau refuză să le restituie, sau să sesizeze tribunalul pentru începerea procedurii falimentului⁸.

2. Evidențierea funcției de creditare a scrisorii de garanție bancară

Apreciem că cele evidențiate mai sus cu referire expresă la contractul de credit își găsesc aplicabilitatea și în privința celorlalte titluri executorii nominalizate în cuprinsul legi speciale, între care se regăsește și scrisoarea garanție bancară.

Scrisoarea de garanție își are reglementarea în Codul civil, în art. 2.321 C.civ., fiind instrumentul prin care emitentul – banca garantă, se obligă în mod irevocabil, la cererea ordonatorului, să plătească o sumă de bani unui terț – beneficiarul garanției, în cazul în care debitorul principal nu își va executa la

⁵ C.A. Gheorghe, *Drept bancar*, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 213.

⁶ I. Turcu, „Observații privind reglementarea legală a activității bancare în România”, în *Revista de Drept comercial*, nr. 12/1998, p. 25 și urm.

⁷ C.S.J., dec. nr. 6355 /2000, în Buletinul Jurisprudenței, Culegere de decizii pe anul 2000, p. 8 și urm.

⁸ C.A. Gheorghe, *op. cit.*, p. 212.

termen obligațiile asumate în contractul de bază încheiat. Scrisoarea de garanție presupune așadar un raport obligațional preexistent, potrivit legii civile. În art. 2.321 C.civ. nu se prevede însă că aceasta ar fi un titlu executoriu.

Din analiza ofertelor diferitelor bănci reiese că acestea pun la dispoziție acest produs bancar - scrisoarea de garanție - pentru mai multe scopuri: participarea la licitații, garanții de bună execuție, creanțe bugetare, taxe vamale, garantarea unor credite sau a altor plăți ș.a.m.d.⁹

Deși această formă de angajament bancar aparține familiei clasice a cautiunilor, se consideră că scrisoarea de garanție bancară constituie în prezent prototipul creditelor prin semnătură, în considerarea importanței sale practice¹⁰.

Ceea ce justifică apartenența scrisorii de garanție bancară la categoria creditelor bancare și în consecință calificarea acesteia drept formă specială a creditului bancar, cu tratamentul juridic aferent, este asumarea de către bancă a riscurilor pe care emiterea scrisorii de garanție le presupune și care privesc eventualitatea nerambursării de către clientul insolubil a sumelor de bani cu care banca l-a creditat prin punerea lor la dispoziția terțului beneficiar.

Calificarea scrisorii de garanție bancară ca fiind un instrument de creditare aparținând familiei creditului bancar prin semnătură conduce la concluzia că operațiunii de creditare prin emiterea scrisorii de garanție bancară îi este aplicabil dreptul special al contractului de credit bancar, respectiv toate dispozițiile legale care reglementează încheierea și efectele acestui contract, precum și consecințele nerespectării obligațiilor contractuale, inclusiv cele privind executarea silită a contractului în cazul nerambursării de către client a creditului¹¹.

Ca instrument de creditare bancară prin semnătură, scrisoarea de garanție bancară își adaptează la acest statut particular mecanismul de emitere și de executare, preluat din dreptul comun al garanțiilor personale autonome, cuprins în forma esențializată a art. 2321 C. civ.¹²

Chiar dacă garanția bancară este autonomă din punct de vedere juridic, ea are la origini o obligație născută dintr-un raport fundamental (comercial, fiscal) la care se face referire în mod necesar în actul de emitere a garanției.

Încă înainte de emiterea acesteia, beneficiarul și ordonatorul sunt cei care convin pentru atașarea unei garanții raportului juridic care îi leagă, în vederea asigurării lor cu privire la realizarea conținutului acestuia. În fapt, ordonatorul acționează la solicitarea creditorului său, nefăcând altceva decât să pună în executare o clauză de aducere a unei garanții, asumate în temeiul raportului juridic

⁹ S. Voiculescu, „ICCJ: Scrisorile de garanție bancară, titluri executorii numai dacă sunt emise în garantarea unor contracte de credit”, în *Aspecte juridice*, [Online] la www.avocatnet.ro, accesat 15.06.2022.

¹⁰ L. Bercea, „Scrisoarea de garanție bancară ca formă a creditului bancar”, în *Drept Bancar. Studii*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 190.

¹¹ Pentru detalii G. Boroi, Al. Ilie, *Comentariile Codului Civil – garanțiile personale, privilegiile și garanțiile reale*, Editura Hamangiu, București, 2018.

¹² L. Bercea, *op.cit.*, p. 198.

preexistent, a cărui intrare în vigoare ori executare este direct condiționată de aducerea acesteia¹³.

3. Autonomia raportului de garanție față de raportul juridic fundamental

În actul de garanție, banca are calitatea de debitor, asumându-și o obligație proprie, pentru a cărei executare conformă este direct răspunzătoare. Acceptând să emită o garanție, banca consimte să emită un credit prin semnătura clientului său ordonator. Atunci când creditul astfel consimțit îl obligă pe bancher să plătească, acesta poate solicita și obține rambursarea de la clientul său, înscriind creanța sa în debitul contului.

Emiterea scrisorii de garanție bancară presupune așadar existența a două raporturi juridice: un raport fundamental între clientul ordonator și terțului beneficiar, având de regulă natură contractuală, care prevede atât obligația clientului ordonator de a pune la dispoziția beneficiarului o scrisoare de garanție bancară cât și condițiile acestei garanții: sumă, durată, etc., și un raport contractual între banca emitentă și clientul ordonator, care se naște din contractul prin care banca se obligă față de client să emită o scrisoare de garanție bancară în favoarea beneficiarului, acesta reprezentând un veritabil contract de credit bancar. Cauza contractului de credit prin semnătură este independentă de raportul fundamental dintre client și terțului beneficiar. Interesul clientului este de a procura terțului beneficiar garanția, iar cel al băncii de a încasa remunerația datorată de client pentru emiterea scrisorii de garanție, compusă din comision și dobânzi.

Emitentul care a efectuat plata ar drept de regres împotriva ordonatorului scrisorii de garanție. Banca nu va acționa în scopul recuperării creditului subrogându-se în dreptul beneficiarului împotriva clientului ordonator, pentru că și-a executat propria obligație, iar nu obligația acestuia din urmă.

În literatura juridică bancară română, garanțiile personale, accesorii și autonome, sunt analizate drept contracte de garanții¹⁴. O garanție este autonomă atunci când garantul și-a asumat un angajament necondiționat de plată, autonom și distinct față de obligația garantată. Din punct de vedere juridic, garanția este un act independent de actul dintre beneficiar și ordonator, legătura dintre operațiuni existând însă la nivel economic.

În cazul garanției autonome, garantul își asumă o obligație proprie, diferită de obligația ordonatorului garanției. Garantul se obligă față de beneficiar de o manieră independentă și irevocabilă să îi plătească o sumă de bani cu titlu de despăgubire, deși se face referire la un raport preexistent.

Emiterea garanției dă naștere unei obligații a băncii emitente față de beneficiarul scrisorii. Banca răspunde de asemenea contractual față de clientul ordonator în cazul în care nu își execută obligația de a plăti în conformitate cu termenii angajamentului asumat.

¹³ R. Postolache, *Drept Bancar*, Editura C.H. Beck, București, 2012, p. 310.

¹⁴ V. Babiuc, „Contractul de cautiune bancară”, în *Revista română de drept*, nr. 5/1985.

Autonomia se raportează la obligația primară, dintre creditor și debitor, pentru a cărei executare corespunzătoare garantează banca, fiind o trăsătură care deosebește garanțiile autonome de garanțiile personale.

Principiile fundamentale care guvernează garanțiile bancare sunt separarea obligației băncii emitente a scrisorii de garanție față de contractul fundamental.

4. Dreptul de executare directă a scrisorii de garanție

Referitor la executarea plății scrisorii de garanție, aceasta se face la prima și simpla cerere a beneficiarului, potrivit art. 2321 alin. (2) C.civ. Aceasta înseamnă că beneficiarul are dreptul de a solicita executarea scrisorii de garanție în mod direct, fără nici o formalitate, învederând doar încadrarea în limitele și condițiile acesteia. Executarea la prima și simpla cerere nu necesită atașarea de documente, fiind cea mai permisivă modalitate de executare¹⁵.

Utilizarea mecanismului: „la prima și simpla cerere” pentru executarea scrisorii de garanție nu poate fi însă discreționară, legea interzicând expres solicitarea de plăți abuzive sau frauduloase în cadrul scrisorii de garanție.

Angajamentul băncii fiind independent și necondiționat de a plăti, aceasta nu poate opune beneficiul de discuțiune sau pe cel de diviziune, ca în cazul fidejusiunii¹⁶. Dat fiind faptul că o garanție autonomă presupune un angajament independent, banca va avea poziția unui debitor principal¹⁷.

Creanța băncii asupra clientului ordonator se naște odată cu emiterea de către bancă a scrisorii de garanție bancară, sub condiția suspensivă a apelului terțului beneficiar la garanție¹⁸.

În ipoteza în care clientul ordonator este insolubil, banca va suporta riscul acestei insolvabilități, ea neputându-se îndrepta împotriva terțului beneficiar pentru restituirea sumelor plătite. Pe de altă parte, toate riscurile și dezavantajele decurgând din faptul că banca, în virtutea autonomei obligației sale, nu poate invoca față de beneficiar excepții bazate pe contractul dintre acesta din urmă și clientul ordonator sunt suportate, în final, de către clientul ordonator, care are obligația să ramburseze sumele plătite de bancă, chiar dacă, în cazul în care i s-ar fi solicitat lui plata, ar fi putut opune excepțiile respective.

Jurisprudența în materie a decis că banca emitentă a unei scrisori de garanție bancară de bună execuție nu poate opune excepția, întemeiată pe contractul fundamental, decurgând din faptul că beneficiarul scrisorii nu și-a executat propria obligație de plată, astfel că banca nu poate refuza plata pe motiv că beneficiarul nu și-a declarat creanța în procedura insolvenței clientului ordonator și nici pentru că nu poate fi invocată nici o conexiune între obligația

¹⁵ V. Barbu, „Scrisoarea de garanție bancară instrument de plată – titlu executoriu”, în *Revista Universul Juridic*, nr. 2/2017, pp. 65-73.

¹⁶ L. Săuleanu, L. Smarandache, A. Dodocioiu, *Drept bancar*, Editura Universul Juridic, București, 2012, p. 535.

¹⁷ A. M. Lupulescu, „Garanțiile autonome”, în *Revista română de drept privat*, nr. 6/2008, p. 126.

¹⁸ L. Bercea, *op.cit.*, p. 197.

băncii de a plăti și obligațiile clientului față de bancă. În general se consideră că nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau modificarea contractului fundamental nu influențează executarea scrisorii. Banca nu se poate sustrage de la plată nici invocând încălcarea de către clientul ordonator a obligației de a constitui garanții accesorii contractului de credit sau a celei de a remunera banca și nici insolvabilitatea clientului ordonator.

5. Limitele autonomiei angajamentului băncii

Scrisoarea de garanție bancară reprezintă un mijloc de înlesnire a unor tranzacții încheiate între părți între care nu există disponibilitățile bănești necesare sau nu există garanția onorării obligațiilor reciproce, reprezentând un instrument de garantare a obligațiilor contractuale.

Executarea garanției se face de către bancă „la prima și simpla cerere a beneficiarului”-art. 2321 alin. (2) C.civ., sau, dacă textul scrisorii stipulează astfel, la cererea justificată a beneficiarului sau la cererea documentară a acestuia. Condițiile executării sunt reduse la minimum în practica bancară, o cerere scrisă a beneficiarului fiind de regulă suficientă. Banca trebuie să plătească fără întârziere și fără să discute sau să poată formula contestații care să amâne plata, întrucât refuzul de plată îi va antrena răspunderea față de beneficiar.

Limitele autonomiei angajamentului băncii sunt instituite de lege: banca nu poate fi ținută să plătească în caz de abuz sau de fraudă vădită - art. 2321 alin. (3) C.civ. Conceptele sunt diferite: apelul abuziv la garanție presupune că, deși există certitudinea că dreptul pentru valorificarea căruia beneficiarul solicită plata nu există sau este stins, beneficiarul profită de automatismul mecanismului scrisorii de garanție și de absența unui control de fond din partea băncii, fără însă a recurge la manevre frauduloase. Frauda implică de regulă o conivență între ordonator și beneficiar în prejudiciul băncii, sau cel puțin o manevră frauduloasă caracterizată a beneficiarului în vederea obținerii fără drept a unei anumite sume de bani¹⁹. Exemplul clasic de abuz este apelul beneficiarului la garanție în condițiile executării întocmai și la timp a obligațiilor ordonatorului față de beneficiar, confirmată de către acesta din urmă, iar exemplul relevant de fraudă l-ar reprezenta crearea unei ipoteze false de *default* în această relație pentru a justifica apelul la scrisoarea de garanție, în contextul insolvabilității ordonatorului.

În cazul în care se stabilește acest lucru de o manieră indiscutabilă, efectele celor două incidente sunt comune. Jurisprudența a decis în general că banca poate refuza plata, respectiv că clientul ordonator poate solicita instanței de judecată interzicerea executării sau indisponibilizarea fondurilor, ori, în alte sisteme, că banca poate să solicite instanței de judecată suspendarea judiciară a executării garanției. Certitudinea fraudei sau a abuzului trebuie să se situeze în afara oricărui dubiu: fraudă sau abuzul trebuie să fie manifeste; simplul risc de fraudă sau abuz este insuficient, iar simpla necesitate ca instanța de judecată să procedeze la analize sau verificări cu privire la executarea contractului fundamental face ca abuzul să

¹⁹ L. Bercea, *op.cit.*, p. 197.

nu fie unul manifest, iar probele trebuie să fie facil și rapid administrabile și examinabile.

Independența garanției nu privește decât relația dintre banca emitentă și beneficiar²⁰. Astfel, dacă beneficiarul a încasat în mod nejustificat o sumă de bani, fără a deține o creanță asupra ordonatorului în temeiul raportului juridic fundamental, clientul ordonator se poate îndrepta împotriva beneficiarului pentru suma plătită, această acțiune depășind însă cadrul juridic al operațiunii de garanție. În acest mod, se evită efectele patrimoniale definitive ale unui apel la garanție lipsit de justă cauză, care a profitat de automatismul mecanismului de executare.

6. Condițiile executorialității scrisorii de garanție bancară

Scrisorile de garanție bancară reduc riscurile tranzacțiilor între profesioniști, constituind un instrument eficient și simplu, care îi conferă beneficiarului certitudinea că partenerii de afaceri își vor executa obligațiile asumate conform contractelor încheiate. Emiterea de către bănci a unei scrisori de garanție se face în baza unui depozit colateral constituit la bancă sau alte garanții constituite în favoarea băncii, fie pe baza altor garanții mai puțin lichide (ipotece, gajuri etc.), caz în care solicitantul trebuie să facă dovada existenței surselor de plată a angajamentului asumat de bancă pe perioada respectivă²¹.

Referitor la executarea scrisorii de garanție, importanța îi aparține contractului de bază, întrucât această scrisoare garantează o creanță non-pecuniară (e.g., livrarea unor produse) ori pecuniară (e.g., prețul unei cesiuni) din contractul de bază. Prin urmare, în vederea aplicării art. 120 din OUG nr. 99/2006, este determinant să stabilim ce fel de contract de bază are în vedere textul din ordonanță. Convenția de credit dintre garant (i.e., emitent) și ordonator, este relația pe care majoritatea autorilor se sprijină pentru a fundamenta regresul personal al garantului contra ordonatorului-[art. 2321 alin. (4) C. civ.]. Prin urmare, art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006 i se aplică unei scrisori de garanție numai dacă scrisoarea de garanție se manifestă împreună cu un contract de bază ce este unul de credit.²²

În acest sens s-a pronunțat și o parte din practica judiciară, chiar anterior emiterii deciziei I.C.C.J., statuând că aplicarea art. 120 din O.U.G. nr. 99/2006 unei scrisori de garanție va fi cu puțință numai și numai când convenția dintre ordonator și beneficiar este una de credit, nu de altă natură, cum ar fi un contract de vânzare, de furnizare, de antrepriză, etc.²³.

²⁰ Pentru detalii Z. Nedelea, *Garanția bancară la cerere*, Editura C.H. Beck, București, 2010.

²¹ V. Barbu, *op.cit.*, pp. 65-73.

²² A. Tamba, „Scrisoarea de garanție bancară – titlu executoriu? Opinie ce îi putea fi adresată înaltei curți de casație și justiție – dosarul nr. 643/1/2021”, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudentia*, nr. 1/2021, pp.133-148.

[Online] la <https://law.ubbcluj.ro/ojs/index.php/iurisprudentia/article/view/123/188>, accesat 15.06.2022

²³ A se vedea, Trib. București, secția a IV-a civilă, decizia nr. 1905/2014, [Online] la www.sintact.ro, accesat 15.06.2022

Prin răspunsul la întrebarea preliminară adresată, Înalta Curte a stabilit că „scrisoarea de garanție emisă de o instituție de credit constituie titlu executoriu numai dacă aceasta este emisă în garantarea unui contract de credit”²⁴.

Concluzii

Față de cele de mai sus, apreciem că interpretarea ce trebuie dată reglementărilor invocate în cuprinsul argumentației este aceea că legiuitorul a intenționat să confere scrisorii de garanție bancară un caracter executoriu, similar regimului aplicabil contractelor de credit.

Referințe

- Babiuc V., „Contractul de cauțiune bancară”, în *Revista română de drept*, nr. 5/1985
- Barbu V., „Scrisoarea de garanție bancară instrument de plată – titlu executoriu”, în *Revista Universul Juridic*, nr. 2/2017, pp. 65-73
- Bercea L., „Scrisoarea de garanție bancară ca formă a creditului bancar”, în *Drept Bancar. Studii*, Editura Universul Juridic, București, 2014, pp. 190-198
- Boroi G., Ilie Al., *Comentariile Codului Civil – garanțiile personale, privilegiile și garanțiile reale*, Editura Hamangiu, 2018
- Florescu C.N., „O propunere stringentă de completare a Legii bancare nr. 58/1998”, în *Revista de Drept comercial*, nr. 1/1999
- Gheorghe C.A., *Drept bancar*, Editura C.H. Beck, București, 2014, pp. 212-213
- Lupulescu A.M., „Garanțiile autonome”, în *Revista română de drept privat*, nr. 6/2008
- Nedelea Z., *Garanția bancară la cerere*, Editura C.H. Beck, București, 2010
- Postolache R., *Drept Bancar*, Editura C.H. Beck, București, 2012
- Săuleanu L., Smarandache L., Dodocioiu A., *Drept bancar*, Editura Universul Juridic, București, 2012
- Tamba A., „Scrisoarea de garanție bancară – titlu executoriu? Opinie ce îi putea fi adresată înaltei curți de casație și justiție – dosarul nr. 643/1/2021”, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Iurisprudentia*, nr. 1/2021, pp.133-148.
- Turcu I., „Observații privind reglementarea legală a activității bancare în România”, în *Revista de Drept comercial*, nr. 12/1998
- Voiculescu S., „ICCJ: Scrisorile de garanție bancară, titluri executorii numai dacă sunt emise în garantarea unor contracte de credit”, în *Aspecte juridice*

²⁴ Î.C.C.J., *Recurs în interesul legii*, dec. nr. 643/2021, [Online] disponibil la: <https://lege5.ro/Gratuit/he2tqobwgaya/decizia-nr-43-2021-privind-sesizarea-ce-formeaza-obiectul-dosarului-nr-643-1-2021-este-legal-constituit-conform-dispozitiilor-art-520-alin-6-din-codul-de-procedura-civila-si-ale-art-36-alin-2-lit-a-di>, accesat 15.06.2022.

